

fundacja
Instytut Aktywizacji Regionów
z siedzibą w Gdyni
adres do korespondencji:
ul. Sarnia Góra 9
84-207 Koleczkowo

Gdynia, dnia 1 sierpnia 2023 roku

Sz. P.
Komendant Wojewódzki Policji
W Gdańsku
Nadinspektor Andrzej Łapiński
Ul. Okopowa 15
80-819 Gdańsk

PETYCJA

Szanowni Państwo,

Działając na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz 870), działając w interesie publicznym w ramach prowadzonego przez naszą fundację projektu pn. „PEŁNOPRAWNI – osoby z niepełnosprawnościami jako petenci w sądach i urzędach” przedstawiamy Państwu audyt w zakresie zidentyfikowanych aspektów dyskryminacji w wymiarze sprawiedliwości i administracji publicznej, na gruncie prowadzonej w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Gdańsku sprawie. W jednej ze spraw prowadzonych przed tutejszą Komendą Wojewódzką Policji, zapewniłmy pomoc prawną w ramach działań interwencyjnych na etapie postępowania dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie zidentyfikowanych naruszeń lub ograniczeń praw człowieka, dyskryminacji i przemocy na terenie całego woj. pomorskiego. W oparciu o przeprowadzoną sprawę chcielibyśmy podzielić się z Państwem problemami jakich doświadczyła osoba z niepełnosprawnościami na etapie prowadzonego postępowania. Na podstawie art. 2 ust. 3 in fine ustawy o petycjach prosimy o ustosunkowanie się do audytu oraz odniesienie się czy zaproponowane przez nas propozycje zmian w zakresie działania Państwa instytucji mogą zostać wdrożone, jako że sprawa dotyczy życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

AUDYT:

NARUSZENIA PRAWA W ZAKRESIE PRZESŁUCHANIA ŚWIADKA Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ PRZEZ POLICJĘ

Wstęp:

Niniejszy audyt przeprowadzono w celu analizy praktyki stosowanej przez organy śledcze, w tym Policję, w zakresie przesłuchania świadka o niepełnosprawności. W szczególności

skoncentrowano się na sytuacji, w której osoba niesamodzielna została wezwana na przesłuchanie w sprawie pośrednio powiązanej z toczącym się sporem sądowym. Celem audytu jest wskazanie ewentualnych naruszeń prawa oraz zaproponowanie zmian w praktyce przesłuchania świadków niepełnosprawnych przez Policję.

Opis sytuacji:

Osoba niesamodzielna (ON), mająca problemy z poruszaniem się, została wezwana na przesłuchanie przez miejscowy organ Policji w związku ze sporem prowadzonym przed sądem. Mimo uprzedzenia organów śledczych o niepełnosprawności Beneficjenta, naciskano na to, aby Beneficjent stawiał się na przesłuchaniu w komisariacie, pomimo pandemii COVID-19. Miejsce przesłuchania było odległe od miejsca zamieszkania Beneficjenta, a miejscowość ta nie była bezpośrednio skomunikowana z miejscem, w którym znajdował się Komisariat. Beneficjent nie został również pouczony o innych możliwościach przeprowadzenia przesłuchania.

Analiza i ocena:

1. Brak uwzględnienia stanu zdrowia i niepełnosprawności:

- Pomimo wiedzy o niepełnosprawności Beneficjenta, organy śledcze naciskały na przesłuchanie w miejscu oddalonym od jego miejsca zamieszkania.
- Naruszenie prawa, które przewiduje możliwość przeprowadzenia przesłuchania w miejscu zamieszkania świadka w przypadku konieczności ze względu na jego stan zdrowia, niepełnosprawność lub inne ważne okoliczności.
- Brak poinformowania Beneficjenta o możliwościach przeprowadzenia przesłuchania w innym miejscu.

2. Zagrożenie dla zdrowia i życia:

- W czasie pandemii COVID-19, stawianie się seniora w miejscach publicznych, takich jak komisariat policji, niesie ze sobą poważne zagrożenie dla jego zdrowia i życia.
- Pomimo tego zagrożenia, organy śledcze nie uwzględniły tych okoliczności i nie poszukały innych rozwiązań dla przeprowadzenia przesłuchania.

Propozycja zmian praktyki stosowania prawa:

1. Uwzględnienie potrzeb osób niesamodzielnych:

- Organom śledczym, w tym Policji, należy nakazać uwzględnienie stanu zdrowia, niepełnosprawności oraz innych istotnych okoliczności osób niesamodzielnych w przypadku przesłuchania.
- W sytuacji, gdy osoba niesamodzielna nie jest w stanie stawić się na komisariacie, powinno się przeprowadzić przesłuchanie w miejscu zamieszkania świadka, z poszanowaniem reżimu sanitarnego.

2. Informowanie o możliwościach przesłuchania:

- Organom śledczym należy nakazać poinformowanie świadka o różnych opcjach przeprowadzenia przesłuchania, uwzględniających jego stan zdrowia i niepełnosprawność.

- Beneficjent powinien być pouczony o możliwości przeprowadzenia przesłuchania w miejscu jego wyboru, o ile nie zagraża to skutecznemu prowadzeniu postępowania.

3. Współpraca z przedstawicielami świadka:

- W przypadku osób niesamodzielnych, organy śledcze powinny nawiązać współpracę z przedstawicielami świadka, takimi jak prawnik, opiekun czy członek rodziny, aby zapewnić właściwe przeprowadzenie przesłuchania.

Podsumowanie:

Obserwowana praktyka organów śledczych, polegająca na niewłaściwym uwzględnieniu stanu zdrowia, niepełnosprawności i bezpieczeństwa świadka, stanowi naruszenie prawa. Zmiany w praktyce stosowania prawa, takie jak uwzględnienie potrzeb osób niesamodzielnych, informowanie o możliwościach przeprowadzenia przesłuchania oraz współpraca z przedstawicielami świadka, są niezbędne dla zapewnienia równego dostępu do wymiaru sprawiedliwości osobom niesamodzielnym.

dr Piotr Kamiński
członek zarządu fundacji
Instytut Aktywizacji Regionów
koordynator projektu
„PEŁNOPRAWNI – osoby z niepełnosprawnościami jako
pełni w sądach i urzędach”, pełnoprawni.eu

- do wiadomości - Rzecznik Praw Obywatelskich.